

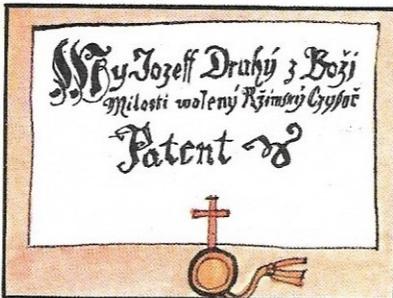
PRVNÍ DĚLNÍCI

Cisář Josef II., nástupce Marie Terezie, podporoval průmysl. Za jeho vlády vzniklo mnoho velkých dílen – manufaktur.

Manufaktur přibývalo, ale pracovníků v nich bylo málo. Nevolníci na vsích byli připoutáni k svému pánovi, nemohli odejít, kam by chtěli, a museli zadarmo obdělávat panskou půdu.

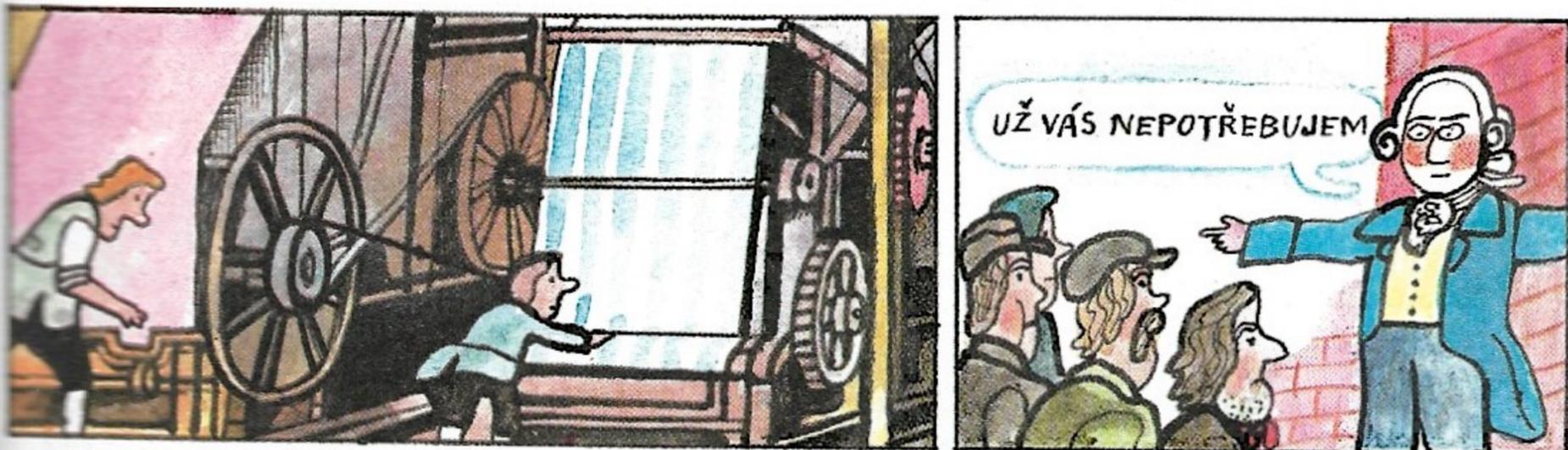
Proto vydal Josef II. roku 1781 patent o zrušení nevolnictví. Od té doby se poddaní mohli svobodně stěhovat, ženit se, dát děti na řemeslo nebo je poslat do škol.

Mnozí rolníci se nemohli uživit na malých políčkách. Odešli pracovat do manufaktur. Z bývalých nevolníků se stali dělníci. Za svou práci dostávali mzdu.

Ale mzda byla malá a práce těžká. Dělníci pracovali šestnáct hodin denně a ještě se sotva uživilí. Do práce museli posílat ženy i děti. Ty však dostávaly poloviční plat.

Ještě hůře bylo, když v dílnách začaly pracovat stroje. Jeden stroj nahradil práci několika dělníků. Přebytné dělníky podnikatelé propouštěli z práce, zbylým snížili mzdu.

V roce 1844 se dělníci v Praze vzbouřili. Domnívali se, že jim práci berou stroje, a žádali jejich odstranění. Hned příští den se několik dělníků octlo ve vězení.

Tehdy dělníci vtrhli do dílen a stroje rozbíjeli. Proti nim se postavilo vojsko. Na pražské dlažbě zůstalo ležet sedm mrtvých dělníků.